

M-112/2011. Álit 13. mars 2012.

Álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 13. mars 2012 gaf kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu M-112/2011.

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 25. nóvember sl. bað X, hér eftir nefndur álitsbeiðandi, um álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna notaðrar bifreiðar sem hann keypti af Y, hér eftir nefndur seljandi. Álitsbeiðandi segir bifreiðina hafa verið haldna galla og krefst þess að seljandi greiði sér skaðabætur sem nemur útgjöldum við að bæta úr gallanum.

II

Málsmeðferð kærunefndarinnar

Með bréfi, dags. hinn 28. nóvember 2011, var seljanda gefinn kostur á andsvörum við álitsbeiðninni og var tveggja vikna frestur veittur til að skila þeim. Andsvör seljanda bárust nefndinni 5. desember 2011 voru álitsbeiðanda send andsvörin til upplýsinga hinn 8. desember. Þar var einnig bent á heimild álitsbeiðanda til að hafa uppi athugasemdir vegna andsvaranna. Engar frekari athugasemdir bárust í málinu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Álitsbeiðandi keypti notaða bifreið af tegundinni Volvo XC90 2.5 turbo árgerð 2004, af seljanda hinn 26. ágúst 2011 fyrir kr. 2.400.000. Álitsbeiðandi segir að bifreiðin hafi verið skoðuð 21. mars 2011 án nokkurra athugasemda sem máli skiptu. Fljótt hafi þó komið í ljós að pústkerfi var illa farið og virðist hafa farið framhjá skoðunarmanni. Álitsbeiðandi segist hafa tekið þann viðgerðarkostnað á sig eftir að bílasalinn hafi tjáð sér að seljandi hafnaði aðkomu sinni að málinu.

Álitsbeiðandi segir að í byrjun nóvember 2011 hafi verið farið með bifreiðina í bremsupróf og þá kom í ljós að afturdrif væri óvirkt og lagfæring á því myndi verða dýr. Bílasalinn sem álitsbeiðandi leitaði til vegna málsins hafði samband við seljanda, sem hafnaði að koma nokkuð til móts við álitsbeiðanda. Varð úr að álitsbeiðandi lét framkvæma lagfæringar og varð kostnaður við hana samkvæmt reikningi Z kr. 280.623.

Álitsbeiðandi segir að við athugun starfsmanna Z hafi komið í ljós að þessi bilun átti sér talsverðan aðdraganda og var líklegast til staðar við sölu bifreiðarinnar. Staðfesting á þessu álit er meðfylgjandi álitsbeiðninni, undirrituð af þjónustustjóra Z. Hljóðar hún svo:

„Ég undirritaður staðfesti hér með að bifreiðin xx-000, Volvo XC 90, kom til okkar vegna óvirks afturdrifs 4/11 2011 og leiddi bilanaleit í ljós að múffa milli skiptingar og vinkildrifs var skemmd, einnig voru rillur á vinkildrifi skemmdar vegna þess að múffan hefur skrallað lengi laus og skemmt rillur í öxli á drifi með þeim afleiðingum að skipta þurfti um múffu og einnig að setja nýtt vinkildrif, og tel ég að þessi bilun hafi verið til staðar þegar núverandi eigandi keypti bílinn.“

Álitsbeiðandi telur að í ljósi framangreinds, svo og að hann tók á sig kostnað vegna pústkerfis, geti hann ekki bótalaust til viðbótar setið uppi með þennan kostnað enda virðist um leyndan galla að ræða. Gerir álitsbeiðandi kröfu um að seljandi greiði þennan kostnað, kr. 280.623.

IV

Andsvör seljanda

Seljandi segir að skömmu eftir að hann keypti bílinn árið 2008 hafi stýrismaskínan bilað og viðgerðarkostnaður verið í kringum kr. 300.000. Honum hafi þótt það súrt og leitað til Neytendasamtakanna þar sem honum hafi verið tjáð að bíllinn væri of gamall til að ábyrgðir gætu átt við. Seljandi kveður að eftir þetta hafi bifreiðin verið mjög góð og farið í reglulegt eftirlit hjá A, sem er í eigu bifreiðaumboðsins sem flytur inn Volvo bifreiðar. Seljandi segist telja að bifreiðin hafi farið í skoðun í apríl 2011 þar sem aðeins minni háttar athugasemd var gerð, þ.e. bilað stöðuljós. Hann hafi því farið á verkstæði og látið laga það og einnig bilun í rafmagni við krók sem verkstæðismenn urðu varir við.

Seljandi ákvað að setja bifreiðina á sölu um sumarið 2011 en lét þó fyrst skipta um bremsuklossa að framan. Bifreiðin seldist ekki strax og fljótlega eftir að seljandi hafði tekið bílinn af bílasölnni og byrjað að nota hana aftur fór hjólalegan vinstra megin að aftan. Er seljandi var á leið til A til að láta lagfæra hjólaleguna hringir bílasalinn og segir að tilboð sé væntanlegt í bifreiðina. Bílasalinn spurði seljanda um hvert væri lágmarkstilboð sem seljandi myndi samþykkja og hringdi svo aftur skömmu síðar til að segja seljanda að álitsbeiðandi væri ásáttur við það verð. Það væri hins vegar með því skilyrði að seljandi myndi láta lagfæra bílinn. Á verkstæðinu kom í ljós að einnig þurfti að skipta um handbremsubarka út í hjólin en álitsbeiðandi var nýbúinn að skipta um handbremsuborðana. Að sögn seljanda kostaði viðgerðin vel á annað hundrað þúsund og var hann kominn með bakþanka að vera að selja bifreiðina þegar hún væri komin í svo gott ástand sem raun bar vitni og búið að leggja út fyrir kostnaðarsömum viðgerðum. Í lok andsvara seljanda segir eftirfarandi:

„Aldrei heyrði ég neitt um bilað afturdrif, alltaf lét ég gera strax við bílinn ef eitthvað kom upp á og á erfitt með að trúá því að þessir fagmenn sem sáu um bílinn alla tíð og bifreiðaskoðun sem var tiltölulega nýbúin að skoða hann hafi misst af þessari bilun sem kaupandi bílsins heldur fram.“

V

Niðurstaða kærunefndarinnar

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og seljanda falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur málsaðila fellur undir lög um lausafjárkaup nr. 50/2000 (lkpl), sbr. 1. mgr. 1. gr. þeirra laga.

Í a-lið 2. mgr. 17. gr. lkpl. segir að ef annað leiði ekki af samningi skuli söluhlutur henta í þeim tilgangi sem sambærilegir hlutir eru venjulega notaðir til. Í 4. mgr. 17. gr. segir að söluhlutur teljist gallaður ef hann er ekki í samræmi við þær kröfur sem fram koma í 1. og 2. mgr. ákvæðisins. Í 1. mgr. 21. gr. kemur fram að við mat á því hvort söluhlutur sé gallaður skuli miðað við það tímamark þegar áhættan af söluhlut fluttist yfir til kaupanda, jafnvel þótt gallinn

hafi ekki komið fram fyrr en síðar. Loks segir í 1. mgr. 13. gr. að áhættan flyst yfir til kaupanda þegar söluhlutur hefur verið afhentur í samræmi við ákvæði samnings eða í samræmi við ákvæði 6. eða 7. gr.

Meðal gagna málsins er skriflegur kaupsamningur aðila frá 26. ágúst 2011. Þar er sá fyrirvari gerður að ökutæki seljist „í núverandi ástandi sem kaupandi hefur kynnt sér og sættir sig við“. Í 1. mgr. 19. gr. lkpl. segir að þótt söluhlutur sé seldur „í því ástandi sem hann er“ eða með öðrum áþekktum almennum fyrirvara geti hann verið gallaður undir ákveðnum kringumstæðum. Til að um galla sé að ræða í skilningi ákvæðisins þurfa skilyrði a, b eða c-liðar 1. mgr. 19. gr. að vera fyrir hendi. Skilyrðin í staflidunum eru svohljóðandi:

- a) hluturinn svarar ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hefur gefið um hann, eiginleika hans eða not og ætla má að þessi atriði hafi haft áhrif á það að kaup gerðust;
- b) seljandi hefur við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði sem verulegu máli skipta varðandi hlutinn eða not hans og seljandi hlaut að þekkja til og kaupandi mátti ætla að hann fengi upplýsingar um, enda megi ætla að vanrækslan hafi haft áhrif á kaupin eða
- c) ástand söluhlutar er til muna verra en kaupandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti.

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur álitsbeiðanda ekki hafa sýnt fram á að bifreiðin sem hann keypti svaraði ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hafði gefið um hana, sbr. a-lið 1. mgr. 19. gr. lkpl. Af málsatvikum og gögnum málsins verður ekki annað ráðið en seljandi hafi réttilega upplýst álitsbeiðanda að bifreiðin hafi nýlega verið skoðuð án meiri háttar athugasemda. Kærunefndin telur einnig ósannað að seljandi hafi vanrækt að gefa upplýsingar um atriði sem verulegu máli skiptu um bifreiðina, sbr. b-lið 1. mgr. 19. gr. lkpl. Þvert á móti benda atvik málsins til þess að hann hafi komið fram í málinu í góðri trú og lét lagfæra þá hluti sem hann vissi að voru í ólagi. Kærunefndin álitur með framangreint í huga að bifreiðin teljist ekki gölluð á grundvelli a eða b liða 1. mgr. 19. gr. lkpl. Stendur þá aðeins eftir að taka afstöðu til c-liðar sama ákvæðis um hvort ástand bifreiðarinnar hafi verið til muna verra en kaupandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti. Í greinargerð með lagafrumvarpinu segir m.a. eftirarandi um gallamat á grundvelli ákvæðisins:

„Við mat í þeim efnum verður m.a. að styðjast við kaupverðið, en einnig atvik að öðru leyti. Ekki er það skilyrði þess að ákvæðið eigi við að um óheiðarleika af hálfu seljanda sé að ræða, en ósamræmið milli raunverulegs ástands söluhlutar og þess sem kaupandinn mátti ætla verður að vera ótvírátt.“

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að miðað við þau gögn sem liggja fyrir nefndinni verði að líta svo á að bifreiðin hafi verið gölluð í skilningi c-liðar 1. mgr. 19. gr. lkpl. Metur nefndin það svo að skemmd í afturdrifi, sem virðist hafa verið til staðar þegar kaupsamningur var gerður og álitsbeiðandi fékk bifreiðina afhenta, feli í sér galla í skilningi ákvæðisins. Að þessu leyti var bifreiðin í mun verra ástandi en álitsbeiðandi mátti ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti. Álitur kærunefndin bifreiðina gallaða í þessum skilningi þrátt fyrir að allt bendi til að seljandi hafi verið grandlaus um bilunina í drifinu, en samkvæmt orðalagi í greinargerð er ekki skilyrði að seljandi komi óheiðarlega fram til að galli sé til staðar. Því verður að líta hlutlægt á ástand bifreiðarinnar þegar áhættuskiptin urðu, þ.e. við afhendingu, og meta gallann á þeim grundvelli.

Samkvæmt málavaxtalýsingu í álitsbeiðni, sem ekki hefur verið mótmælt af hálfu seljanda, hafnaði seljandi beiðni álitsbeiðanda um að koma til móts við sig vegna

viðgerðarkostnaðar. Af þeim ástæðum greiddi álitsbeiðandi viðgerðarreikninginn sjálfur en krefst þess nú að seljandi greiði sér skaðabætur fyrir útgjöldin, kr. 280.623. Í 1. mgr. 34. gr. 1kpl. kemur fram að kaupandi getur krafist þess að seljandi bæti úr galla á eigin reikning ef það verður gert an þess að valda seljanda ósanngjörnum kostnaði eða óhagræði. Segir svo eftirfarandi í 3. mgr. 34. gr. 1kpl:

Ef seljandi fullnægir ekki þeirri skyldu sinni að bæta úr galla eða afhenda nýjan hlut getur kaupandi krafist skaðabóta fyrir eðlileg útgjöld við að fá bætt úr galla.

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa álítur að álitsbeiðandi eigi rétt á skaðabótum úr höndum seljanda vegna galla bifreiðarinnar. Þegar hins vegar er litið er til atvika allra, einkum þeirrar staðreyndar að seljandi lagði út fyrir nokkrum viðgerðum skömmu fyrir kaup til að bifreiðin yrði í sem bestu standi, telur kærunefndin ekki að seljandi verði gert skylt að greiða skaðabætur sem nemur öllum viðgerðarkostnaðinum. Metur kærunefndin skaðabætur að álitum kr. 150.000 eðlilega niðurstöðu í málinu.

VI

Álitsorð

Seljandi, Y, greiði álitsbeiðanda, X kr. 150.000 í skaðabætur vegna galla bifreiðarinnar.

Áslaug Árnadóttir

Lárus M.K. Ólafsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir